

HUOMISEN

01 2018

TEKIJÄT

KUNTARAHOITUKSEN ASIAKASLEHTI

A portrait of Minister Kimmo Tiilikainen, a middle-aged man with short blonde hair and glasses, wearing a dark grey suit jacket, a light blue shirt, and a red tie. He is smiling and looking slightly to the right. The background is a blurred outdoor setting with green foliage and a tree trunk.

Ministeri
Kimmo Tiilikainen:
**Ilmastonmuutos
ratkaistaan
kaupungeissa**

Turku on
kestävän kasvun kirittäjä

Lappeenrannassa
ympäristöpolitiikka on
elinkeinopolitiikkaa

OULU
PURJEHTII
MYÖTÄTUULESSA

s.18

Toimeliaita tulevaisuudennäkymiä

Viime vuonna virinnyt myönteinen talouskehitys näyttää jatkuvan niin meillä kuin maailmallakin. Pörssikurssien ennustetaan edelleen nousevan, mikä vahvistaa luottamusta taloudennäkymiin ja lisää toimeliaisuutta. Toisaalta maailman mahtimaiden, kuten Yhdysvaltojen, poliittinen epävakaus tuovat maailmantalouteen uudenlaista epävarmuutta.

Meillä Suomessakin talous on päässyt hyvälle kasvu-uralle, työllisyystilanne jatkaa paranemistaan ja edellytykset taloudelliseen aktiivisuuteen lisääntyvät. Kotimaan tummat pilvet liittyvät työmarkkinatilanteeseen. Vuoden alusta voimaan astunut työttömyysturvan aktiivimalli on saanut kehnon vastaanoton ja voi vaarantaa talouden hyvää kehitystä.

Työllisyystilanteen parannuttua myös kuntien viime vuoden talousluvut näyttävät odotettua paremmilta. Kuntarahoitukseen tämä heijastui rahoituksen kysynnän maltillisena kasvuna. Kunnat pystyvät vahvistamaan tasettaan ja varautumaan tulevaisuuden haasteisiin, mikä on makrotalouden kannalta hyvä asia.

Rahoitustarpeita kunnilla riittää tulevaisuudessakin, vaikka tällä hetkellä näyttää siltä, että sote-investoinnit jäävät pois kuntien kontolta. Kuntarahoituksessa tekemiemme laskelmien mukaan kuntien investointitarve sosiaali- ja terveyspalveluihin tulee kuitenkin laskemaan enakoitua vähemmän, noin 10–15 %. Rahoitustarvetta pitävät yllä kiinteistöjen korjausvelka sekä maan sisällä tapahtuva muuttoliike, joka lisää kasvukeskusten tarvetta lisätä infrastruktuuriin kohdistuvia investointeja.

Kuntarahoitusta tarvitaan myös sote-uudistuksen ja muiden yhteiskunnallisten muutosten keskellä. Tätä ja tulevaisuutta silmällä pitäen olemme uudistaneet strategiamme, josta kerromme tarkemmin tässä lehdessä. Rahoitus on edelleen Kuntarahoituksen ydintehtävä ja siinä visiomme on olla asiakkaillemme paras asiantuntija muuttuvassa maailmassa. Olemme luotettava kumppani koko rahoituksen elinkaaren ajan, jo suunnittelusta lähtien.

Esa Kallio

*vt. toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj
Twitter @EsaKallio1*

02 **Pääkirjoitus**

04 **Lyhyesti**

06 **Ilmastonmuutos ratkaistaan kaupungeissa**
Ministeri Kimmo Tiilikainen uskoo ilmastotavoitteiden saavuttamisen olevan mahdollista.

10 **Kuntarahoituksen vuosi 2017**
Erityisesti asuntorakentamisen rahoituksen kysyntä kasvoi.

12 **Paremmen tulevaisuuden rakentaja**
Kuntarahoitus rakentaa entistäkin tiiviimpää kumppanutta asiakkaidensa kanssa.

14 **Kestävän kasvun kirittäjä**
Turun kaupunginjohtaja Minna Arve luotsaa vauhdilla kehittyvää Turku ilmastoystävällisemmäksi.

18 **Kuntavaikuttajan kyselyvartti**
Talousjohtaja Jukka Weisell luottaa Oulun vahvuuksiin sote- ja maakuntauudistukseen valmistautumisessa.

20 **Inspira**
Tallinnan-tunnelille on mahdollista luoda toimiva rahoitusmalli.

22 **Työn ääressä**
Janne Karaus on ideoinnissa riskinottaja, mutta luottoriskianalytikkona jarruttelija.

24 **Pilotointi vaatii rohkeutta**
Lappeenrannassa ilmasto- ja ympäristöpolitiikka ovat tiivis osa elinkeinopolitiikkaa.

26 **Apollo**
Rahoitusriskit hallintaan

28 **Kuntarahoitus-apuraha**
Hyvä olo on aitajuoksija Viivi Lehikoisen suurin motivaattori

30 **Taloudesta**
Rahanpesulain tavoitteena on tehokkaampi harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunta

31 **Hylkää idealismisi, maailmanparantaja**

Huomisen tekijät on neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Kuntarahoituksen asiakaslehti.

Julkaisija Kuntarahoitus Oyj, PL 744, 00101 Helsinki, www.kuntarahoitus.fi **Päätoimittaja** Esa Kallio

Toimituskunta Esa Kallio, Rami Erkkilä, Jenni Heikkilä, Soili Helminen, Sirpa Kestilä, Antti Kontio, Sanna Rannikko

Ulkoasu ja taitto SEK **Kannen kuva** Teemu Kuusimurto **Painopaikka** Forssa Print **Osoitelähde** Kuntalehden ja

Kuntarahoituksen asiakasrekisteri **Tilaukset ja osoitteenmuutokset** info@kuntarahoitus.fi

ISSN 2489-5776

Kiinnostus **elinkaarihankkeita** kohtaan kasvaa

Elinkaarimallilla rakennettavien rakennuskohteiden suosio näyttää kasvavan. Kuntarahoituksen tytäryhtiön Inspiran johtaja **Riku Tolvasen** mukaan elinkaarihankkeena rakennettavien koulu-, päiväkotij- ja terveydenhuollon tilojen kysyntä sekä rakennusliikkeiden tarjonta on selvästi lisääntynyt verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen.

Elinkaarimallissa urakoitsija hoitaa suunnittelun ja rakentamisen sekä ottaa myös vastuun rakennuksen hoidosta ja korjausinvestoinneista ennalta

sovitun elinkaaren ajaksi. Rakennuksissa elinkaarisopimuksen kesto on pääsääntöisesti 20 vuotta. Tilaaja maksaa sopimuskauden aikana urakoitsijalle palvelumaksua.

Elinkaarimalli jakaa kiinteistöön liittyviä riskejä, parantaa rakentamisen laatua ja pitää ylläpitokustannukset ennakoitavina. Kun rakennusten ylläpito ja huolto on oikea-aikaista ja pitkäjänteistä, elinkaarihankkeet ovat myös kokonaistaloudellisesti tavallista urakointia edullisempia.

Osa tilaajista on ollut huolissaan kilpailun vähentymisestä elinkaarihankkeissa, kun YIT:n ja Lemminkäisen yhdistyminen vei markkinoilta yhden vakiintuneen elinkaarirakentajan. Näyttää kuitenkin siltä, että elinkaarirakentaminen on vakiinnuttanut asemansa markkinoilla niin, että yhä useampi rakentaja on kiinnostunut elinkaarihankkeista ja valmis kantamaan 20 vuoden elinkaarivastuun. Tarjouspyyntöihin saadaan nyt aiempaa enemmän hyviä tarjouksia, Tolvanen sanoo.

Vihreä rahoitus ylitti miljardin

Vuonna 2016 lanseerattu Kuntarahoituksen vihreä rahoitus ylitti vuoden 2017 lopussa miljardi euroa. Rahoituksen piiriin on hyväksytty jo yli 40 laina- ja leasinghakemusta.

Suurin osa vihreää rahoitusta saaneista kohteista suuntautuu julkiseen liikenteeseen ja kestäväan rakentamiseen. Suurimmat rahoituksen piirissä olevat hankkeet ovat Länsimetro ja Tampereen raitiotie.

Tyypillisin vihreää rahoitusta saanut hanke on koulurakennus, vuonna 2017 sitä saivat myös ensimmäiset sosiaalisen asuntotuotannon asuinrakennukset. Juuri asuntorakentamisessa vihreällä rahoituksella on erityisen paljon kasvupotentiaalia.

Parhaat osaajat yhdistyvät asiakkaan eduksi

Kuntarahoitus ja asuntoyhtiöiden talouden suunnitteluun ja analysointiin erikoistunut suomalainen Pandia ovat aloittaneet yhteistyön. Pandian asuntoyhtiöiden erityistarpeisiin vastaava Pandia Finance täydentää jatkossa Apollon tarjontaa, kun asuntoyhtiöiden salkut voi tuoda palveluun automaattisten rajapintojen avulla.

Palvelu tukee asuntoyhtiöiden sopimuksille ominaisia erityispiirteitä, kuten Arava-lainoja, rahoituksen jakautumista kustannuspaikoittain sekä niihin liittyviä raportointivaateita. Asiakas valitsee itse palveluun siirrettävät sopimukset, ja jatkossa ne päivittyvät Apolloon automaattisesti aina yön yli.

Palvelujen osittainen yhdistyminen asuntoyhtiöiden portfolioiden osalta hyödyttää niin kuntaa kuin asuntoyhtiötä. Kunnalle arvokasta on saada koko konsernin rahoitussopimukset yhteen palveluun, mikä mahdollistaa konsernitason analysoinnin ja raportoinnin aukottomasti. Asuntoyhtiön näkökulmasta raportointi emon suuntaan helpottuu, ja bonuksena yhtiö saa käyttöönsä myös Apollon monipuoliset työkalut taloutensa hallintaan. Konsernitason analysoinnin ja raportoinnin aukottomasti. Asuntoyhtiön näkökulmasta raportointi emon suuntaan helpottuu, ja bonuksena yhtiö saa käyttöönsä myös Apollon monipuoliset työkalut taloutensa hallintaan. Konsernitason analysoinnin ja raportoinnin aukottomasti.

Kuntatalous tapetilla

Talous- ja rahoitusfoorumissa

Kuntaliiton talous- ja rahoitusfoorumi järjestettiin jälleen helmikuun alussa. Kuntarahoituksen asiantuntijat olivat tilaisuudessa mukana keskustelemassa

kuntapäätäjien kanssa talouden ajan-kohtaisista teemoista. Vt. toimitusjohtaja Esa Kallio loi katsauksen kuntien rahoitukseen nyt ja tulevaisuudessa.

Pisin viitelaina

Kuntarahoitus laski tammikuussa liikkeeseen 500 miljoonan euron ja 15 vuoden mittaisen viitelainan. Kyseessä on yhtiön historian pisin viitelaina.

Laina ylimerkittiin lähes nelinkertaisesti. Lainasta 90 % myytiin Eurooppaan, suurin sijoittajaryhmä oli keskuspankit ja muut julkiset instituutiot.

Kuntarahoitus on lisännyt määrätteisesti euromääräisten viitelainojen määrää vuoden 2016 jälkeen.

15v

MARGINAALI
0,00%

Autojen sähköistämiskampanja sai jatkoa

Sähköautojen yleistymistä tukeva Sähköistetään Suomen autot! -kampanja on saanut jatkoa. Kuntarahoituksen kunta-asiakkaat voivat vuoden 2018 loppuun asti saada rahoitusta nollamarginaalilla täyssähköajoneuvojen hankintaan.

Sähköautoilun vaikutus hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen on merkittä-

vä, mutta sähköautojen käyttöönotto tarvitsee edelleen lisäkannustimia. Kunnat ovat ratkaisevassa roolissa ilmastomuutoksen hillitsemisessä, ja voivat olla sitä myös sähköautojen määrän kasvattamisessa. Kynnyksenä sähköautojen yleistymiselle on ollut autojen korkea hankintahinta ja puutteellinen latausinfrastruktuuri.

Kuntarahoituksen kampanjassa rahoitettavia kohteita ovat julkista liikennettä lukuun ottamatta kaikki kuntakonsernien käytössä olevat ajoneuvot, joita voi hankkia täyssähköversioina. Rahoitusta voi saada myös latausinfrastruktuuriin.

ILMASTONMUUTOS

"Jos ilmastokysymykset kiinnostavat suomalaisia ihmisiä, niiden täytyy kiinnostaa myös päättäjiä. Vastuu kuuluu kaikille."

TEKSTI **Soili Helminen**
KUVAT **Teemu Kuusimurto** ja **Sakari Piippo**, Valtioneuvoston kanslia

Ilmastonmuutos ratkaistaan kaupungeissa

Kunnat ovat keskeisessä asemassa siinä, miten käy Pariisin sopimuksen ilmastotavoitteisiin pääsemisessä. Taistelu ilmastonmuutosta vastaan voitetaan tai hävitään kaupungeissa, sanoo ministeri Tiilikainen.

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri **Kimmo Tiilikainen** tasapainottelee työssään isojen haasteiden keskellä. Ilmastonmuutos on globaalisti päivänpolttava ja kaikkeen vaikuttava ongelma, joka vaatii pikaisia ratkaisuja. Tiilikaisen ministerisalkun vastuualueet ovat laajoja, mutta niillä kaikilla on suoria vaikutuksia ilmastoon.

Tiilikaisen ministerikaudella Suomi on nostanut kansainvälistä profiiliaan ilmastoasioissa. Suomalaiset olivat vahvasti neuvottelemassa YK:n Pariisin ilmastosopimusta. Monen keskeisen virkamiestyöryhmän vetäjänä nähtiin suomalaisia ja ministeri Tiilikainen oli yksi EU:n ministeritason neuvottelijoista.

Vaikka **Donald Trumpin** valtaannousu Yhdysvalloissa on vakavasti nakertanut uskoa Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden toteutumiseen, Tiilikainen uskoo edelleen sen merkitykseen.

– Mahdollisuudet pysyä Pariisissa sovitussa alle kahden asteen lämpötilan nousun tavoitteessa ovat varmasti olemassa. Se edellyttää kuitenkin huikean päättävistä asennetta, Tiilikainen sanoo nyt, reilut pari vuotta Pariisin ilmastosopuun pääsyn jälkeen.

– Kyseessä on mitä suurimmassa määrin kansainvälinen yhteistyöharjoitus. Suomella on kuitenkin kaikki mahdollisuudet olla ilmastokysymyksissä kokoaan suurempi toimija, kunhan kotityöt tehdään hyvin.

Tiilikaisen kaudella Suomi on aktivoitunut myös EU:n sisäisissä ilmastokysymyksissä. Suomi on vaikuttanut paljon keinoihin, joilla unioni pyrkii saavuttamaan ilmastotavoitteet. Tammikuussa Euroopan parlamentti äänesti uusiutuvan energian direktiivin käsittelyssä ministerineuvoston ehdotusta kunnianhimoisempien tavoitteiden puolesta. Parlamentin hyväksymä esitys kestävän bioenergian käytön lisäämisestä perustui Suomen ja Ruotsin näkemyksiin.

Viime syksynä Suomi kokosi yhdessä Kanadan ja Iso-Britannian kanssa Irti hiilestä -liittouman, joka kannustaa hallituksia, yritysmaailmaa ja eri organisaatioita luopumaan nopeasti perinteisestä hiilivoimasta.

– Tavoitteena on, että Suomi luopuu kivihiiilestä kokonaan viimeistään 2030. Mahdollisesti irtautuminen onnistuu nopeamminkin, Tiilikainen sanoo.

KUNNAT OVAT MUUTOKSEN GENERAATTOREITA

Arvotutkimusten mukaan ilmastonmuutos on suomalaisten suurin huolenaihe.

– Jos ilmastokysymykset kiinnostavat suomalaisia ihmisiä, niiden täytyy kiinnostaa myös päättäjiä. Vastuu kuuluu kaikille. Valtiovallan ja poliittisten linjausten täytyy näyttää suuntaa, asettaa päämääriä ja nostaa rimaa riittävän korkealle tasolle; linjausten käytännön toimeenpano jää kuitenkin päätöksiä ja valintoja tekeville tahoille. Kun 70–80 prosenttia päästöistä syntyy kaupungeissa, niin ilmastonmuutoksen vastainen taistelukin voitetaan tai hävitään niissä.

Päällimmäisenä tavoitteena Suomessa on Tiilikaisen mukaan päästä eroon hiilestä ja muista fossiilisista polttoaineista energianlähteinä. Kunnilla on tässä ratkaiseva asema, koska ne päättävät millä tavalla kaukolämpö tuotetaan.

Energiakysymysten merkityksen takia Tiilikainen nostaa kunnissa keskeiseen päätöksentekijärooliin luottamushenkilöiden ja ylimmän virkamiesjohdon lisäksi energia-asioista ja kaukolämmön tuotantotavoista päättävät.

Uusiutuvan energian lisäksi kunnat voivat vaikuttaa ilmasto-vaikutuksiinsa monin eri tavoin. Tiilikainen nostaa esimerkiksi vaikkapa ledeihin siirtymisen katuvalaistuksessa sekä puuraikentamisen.

– Ilmastotyö etenee eri kunnissa vaihtelevasti. Edelläkävijät ovat tärkeitä, ja siksi esimerkiksi Syken koordinoima, hiilineut-

raaliuteen tähtäävien Hinku-kuntien verkosto on merkittävä.

RAKENTAMISEN VALINNOILLA ON MASSIIVINEN VAIKUTUS

Rakennukset ja rakentaminen aiheuttavat noin kolmanneksen Suomen kasvihuonekaasupäästöistä ja noin 40 prosenttia energiankulutuksesta. Rakentamisen ympäristövaikutusten vähentäminen on siksi keskeinen keino Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

– Kun kysyntä rakentamisessa on kova – kuten parhaillaan on – niin alalla ei välttämättä nähdä tarvetta tehdä muutoksia. Uskon kuitenkin, että seuraavan 10–20 vuoden aikana rakennusala kokee isoja mullistuksia, ministeri Tiilikainen povaa.

Yksi Tiilikaisen ennustamista murroksista on puurakentamisen läpilyönti. Puu on uusiutuvaa materiaalia ja rakennukset itsessään toimivat hiilinieluinä.

– Vaikka osa rakennuttajista onkin jo aktivoitunut puumateriaalin käytössä, niin yleisesti puurakentamiseen suhtaudutaan vielä hymähdellen. Mutta vielä 10–15 vuotta sitten uusiutuvan energian roolia vähäteltiin ja puhuttiin naureskellen risupakeisteista. Nyt harva kyseenalaistaa uusiutuvan energian merkitystä.

Rakennusalan energiatehokkuusmääräykset ovat sitovia ja energiatehokkuutta on kehitetty jo pitkään. Tiilikaiselle se ei enää riitä. Vuoden 2017 syksyllä ympäristöministeriö julkaisi julkiselle sektorille vähähiilisen rakentamisen hankintaohjeet.

– Nyt on myös käynnistetty valmistelutyö sen pohjustamiseksi, että ensi vuosikymmenen puolivälissä rakennusten olisi saavutettava tietty elinkaaren aikainen hiilijalanjälki. Rakennuttaja voisi itse päättää tavat riittävän pienen hiilijalanjäljen saavuttamiseksi. Seuraavaksi mallia on tarkoitus pilotoida ja lopulta asettaa kokonaisvaltainen rakentamisen hiilijalanjälkinormi.

Tiilikainen näkee kunnilla ison vastuun myös rakentamisen suuntaamisessa kestävämmille urille.

– Kunnat voivat omissa rakennushankinnoissaan asettaa tiukempia ympäristövaatimuksia kuin lainsäädäntö edellyttää. Lisäksi niillä on mahdollisuus kaavoituksella edistää haluamansa kaltaista rakentamista, esimerkiksi puun käyttämistä rakennusmateriaalina.

Vihreä rahoitus ohjaa ympäristöinvestointeihin

Kuntarahoituksen vihreä laina ja leasing on suunnattu ympäristöystävällisten investointien rahoittamiseen.

Rahoitusta voi hakea investointihankkeeseen, jossa syntyy selkeitä ja mitattavia ympäristölle hyödyllisiä vaikutuksia.

Vihreät hankkeet voivat liittyä kestäväan rakentamiseen, energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan, julkiseen liikenteeseen, vedenpuhdistukseen ja jätevesien käsittelyyn tai ympäristönhallintaan ja luonnonsuojeluun. Vihreän rahoituksen ehdot ovat muutoin samat kuin Kuntarahoituksen muusakin rahoituksessa, mutta se on asiakkaalle tavallista lainaa tai leasingia edullisempaa.

– Ilmastotyön rahoituksessa avainasemassa on yksityisen rahoituksen suuntautuminen. Kuntarahoituksen vihreä rahoitus on erittäin arvokas instrumentti. Se ohjaa kuntia ja sosiaalisen asuntosektorin rakennuttajia harkitsemaan vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa investointi kestävämmällä tavalla, ministeri Tiilikainen sanoo.

Myös valtio huomioi ympäristönäkökulman rahoituspäätöksiä tehdessään esimerkiksi antaessaan investointitukia uusiutuvaan energiaan, Tiilikainen huomauttaa. Valtion tueman asuntotuotannonkin rahoitukselle voisi hänen mielestään asettaa enemmän ympäristöllisiä ehtoja.

Kohtuuhintaiseen asumiseen tarvitaan valtion vetoapua

Rakennusala on tällä hetkellä onneksi vahvassa vedossa, mutta valtion tukemalla asuntotuotannolla on nykytilanteessakin iso merkitys, Kimmo Tiilikainen sanoo. Monilla alueilla on edelleen kova tarve asunnoista.

– Valtion tukeman asuntotuotannon keskeinen hyöty on se, että sen avulla pystytään varmistamaan kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus. Asuntojen on oltava saavutettavia tavallisille palkansaajille ja niillekin, joilla ei ole työpaikkaa.

Parhaillaan ympäristöministeriössä on meneillään pitkän karkotukimallin uudistaminen. Mallia on arvoiteltu kannustimien puutteesta, ja siksi uudistuksessa siihen on yritetty löytää elementtejä, joilla tehdä tukijärjestelmästä houkuttelevampi rakennuttajien kannalta.

Tiilikainen pitää hyvänä aloitteena myös selvitysmies, ARAn ylijohtaja **Hannu Rossilahden** selvitystä asukkaiden kohtuuhintaisen asumisen osuuskuntamallista.

– Euroopassa tämän tyyppinen rakentaminen on vireämpää kuin Suomessa. Meillä on kuitenkin pitkä osuuskuntatoiminnan perinne ja asukkaiden näkökulmasta asunto-osuuskuntamalli on hyvinkin kiinnostava, joten sitä kannattaa ehdottomasti viedä eteenpäin.

Vahvan talouskasvun vuosi

2017 oli hyvä vuosi sekä Kuntarahoitukselle että sen asiakkaille.

Taloudellinen kehitys vuonna 2017 oli vihdoin positiivinen sekä Suomessa että maailmalla. Markkinat pysyttelivät rauhallisena maailmanpolitiikan epävarmuustekijöistä huolimatta. Markkinakorot olivat edelleen ennätysalhaiset, ja EKP:n mittavat osto-ohjelmat lisäsivät markkinoiden likviditeettiä voimakkaasti Euroopassa.

Kotimaassa pitkään valmisteilla ollut so- te- ja maakuntauudistus ei edennyt vuonna 2017 aiemman suunnitelman mukaisesti, vaan sen voimaantuloa päätettiin lykätä vuodelle vuoden 2020 alkuun. Uudistuksen toteutumiseen liittyvät avoimet kysymykset vaikuttavat merkittävästi Kuntarahoituksen asiakkaisiin ja saattavat jonkin verran lykätä sosiaali- ja terveystalouden alueella tehtäviä investointeja. Kuntarahoitus on aktiivisesti seurannut uudistuksen vaikutuksia yhtiön toimintaan, mutta toistaiseksi ei ole nähty tarvetta muutoksiin.

Kunta-asiakkaiden taloustilanne oli kuluneella vuodelle ennakoitua vahvempi, mikä näkyi kuntien hieman alentuneena lainatarpeena. Rahoituksen kokonaiskysyntä kuitenkin kasvoi kokonaisuudessaan verrattuna edellisvuoteen erityisesti

asuntorakentamisen vahvasta kasvusta johtuen.

Nostettujen lainojen määrä oli 2,4 miljardia euroa, mikä merkitsee 17 prosentin laskua edellisvuoteen. Kuntarahoitus oli edelleen asiakaskuntansa selvästi suurin rahoittaja. Leasingrahoituksen kanta kasvoi yli 50 prosenttia 432 miljoonaan euroon.

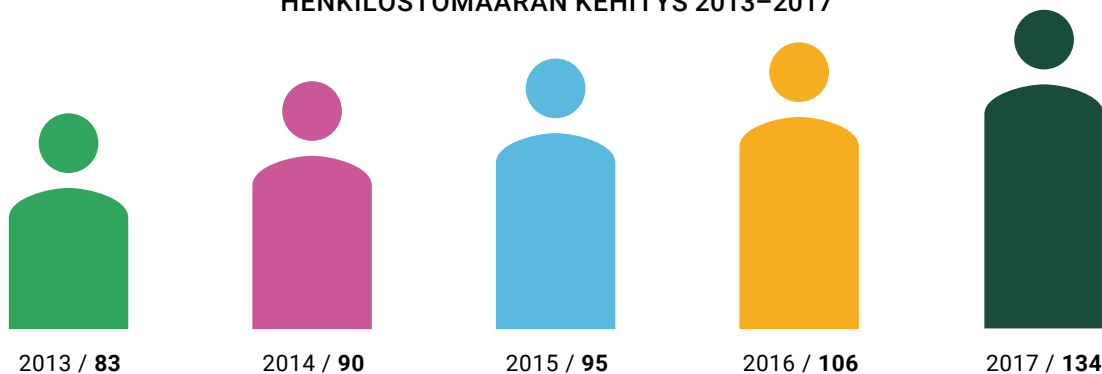
Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto kasvoi lähes 14 prosenttia 198 miljoonaan euroon. Taseen loppusumma oli lähes 35 miljardia euroa.

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, neuvontapalveluja tarjoavan Inspiran liikevaihto nousi 19 % edellisvuodesta ja oli 2,7 miljoonaa euroa.

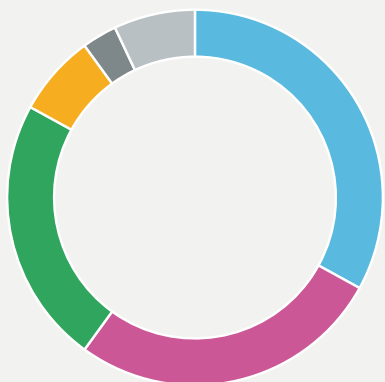
Globaalien talouden ja pääomamarkkinoiden kehityksen uskotaan pysyvän vuonna 2018 positiivisina ja korkotason alhaisena. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu on edelleen kesken, ja sen vaikutuksia Kuntarahoituksen asiakaskenttään tai yhtiön omaan toimintaan on yhä vaikea arvioida. Uudistuksella saattaa olla vaikutusta Kuntarahoituksen toiminnan volyymeihin, mutta ei kuitenkaan vuonna 2018. Kuntarahoitus odottaa toimintansa kannattavuuden säilyvän vuonna 2018 hyvällä tasolla.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS 2013–2017

VARAINHANKINNAN JAKAUMA VALUUTOITTAIN VUONNA 2017

- Yhdysvaltain dollari (USD) 33 %
- Japanin jeni (JPY) 27 %
- euro (EUR) 23 %
- Turkin liira (TRY) 7 %
- Englannin punta (GBP) 3 %
- Muut valuutat 7 %

Kuntarahoituksen pitkäaikaisen varainhankinnan määrä vuonna 2017 oli 9,3 miljardia euroa.

Vt. toimitusjohtaja **Esa Kallio:**

”Vuosi 2017 oli monessa mielessä hyvä vuosi Kuntarahoitukselle ja sen asiakaskunnalle. Suomen talous oli reippaassa kasvussa: kunnat paransivat kassatilannettaan selkeästi odotettua parempien verotulojen ansiosta.

Kuntarahoituksen toiminnassa vahva kuntatalous näkyi rahoituksen kysynnän maltillisena kasvuna, vaikka sosiaalisen asuntotuotannon rahoituskysyntä kasvoi selvästi rakennusalan yleisen kasvun mukana. Kilpailutilanne kiristyi, mutta Kuntarahoitus on edelleen kuntasektorin ja sosiaalisen asuntotuotannon selvästi suurin rahoittaja.

Toissavuonna lanseerattu vihreä rahoitus on osoittautunut erittäin suosituksi ja vihreiden hankkeiden rahoitussalkun koko nousi yli miljardin euron.

Kansainvälisillä pääomamarkkinoilla oli vuonna 2017 paljon likviditeettiä ja Kuntarahoitus onnistui varainhankinnassaan hyvin. Tähän vaikutti merkittävästi strategisten viitelainatransaktioiden onnistuminen.

Olemme vuoden aikana rekrytoineet ennätysellisen paljon uusia työntekijöitä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin ja asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin. Kasvu kohdistuu erityisesti yhtiön kehitystoimintoihin, joiden tavoitteena on tarjota asiakkaille uusia rahoitusratkaisuja ja sähköisiä palveluita sekä kehittää yhtiön sisäisiä järjestelmiä ja prosesseja. Tällä haluamme vahvistaa organisaatiomme kykyä vastata ketterästi muuttuviin mahdollisuuksiin ja haasteisiin.

Vastuullisuus on aina ollut Kuntarahoituksen toiminnan ytimessä. Organisaation kasvaessa nopeasti ja monien ulkoisten muutosten keskellä olemme halunneet varmistaa toimintamme kestävyuden, ja siksi panostamme myös vastuullisen toimintatavan varmistamiseen kautta organisaation. Vuonna 2017 määritelimme yhtiömme ensimmäisen vastuullisuusstrategian.”

AVAINLUVUT (KONSERNI):

	31.12.2017	31.12.2016
Korkokate (milj. euroa)	229	206
Liikevoitto (milj. euroa)	198	174
Taseen loppusumma (milj. euroa)	34 738	34 052
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 293	1 124
Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin, %	75,51	66,89

Paremman tulevaisuuden rakentaja

Kuntarahoitus on hiljattain uusinut strategiaansa. Tavoitteena ovat entistä kokonaisvaltaisemmat ja tiiviimmät kumppanuudet asiakkaiden kanssa. Osana uudistusta yhtiölle on määritelty myös vastuullisuusstrategia.

TEKSTI: **Hannele Borra** | KUVA: **Kati Närhi**

Kuntarahoituksen strategian uudistamisen taustalla ovat toisiinsa kytkeytyvät monet myllerrykset toimintaympäristössä. Digitalisaatio uudistaa palveluita, muuttoliike kaupunkeihin jatkuu, väestö ikääntyy ja Kuntarahoituksen asiakaskunta uudistuu.

– Jo monissa kunnissa ohjat ottaneella uudella sukupolvela on erilainen tapa ja halu hoitaa asioita. Uusi strategiamme vahvistaa kykyämme vastata asiakkaidemme toiveisiin ja olla visioimme mukaisesti asiakkaiden paras rahoituksen asiantun-

tija muuttuvassa maailmassa, Kuntarahoituksen vt. toimitusjohtaja **Esa Kallio** taustoittaa.

Digitalisaation hyötyjä Kuntarahoituksessa haetaan kehittämällä tuotteita ja palveluja, jotka tehostavat omaa tai asiakkaan toimintaa ja palveluja.

– Jatkuva muutos vaatii organisaatiolta luovuutta ja uusiutumiskykyä, jotka kuuluvat arvoihimme. Meille tämä tarkoittaa muun muassa toimintaympäristön jatkuvaa seuraamista ja hyviksi todettujen ideoiden tai ratkaisuiden soveltamista omaan toimintaamme, Kallio kertoo.

MISSIO

Rakennamme vastuullisesti parempaa tulevaisuutta yhdessä asiakkaan kanssa.

ARVOT

- Asiakas on ykkönen
- Luotettavuus
- Kumppanuus
- Luovuus ja uusiutumiskyky
- Yhteisen tekemisen meininki

VISIO

Asiakkaille paras rahoituksen asiantuntija muuttuvassa maailmassa.

MENESTYS-TEKIJÄT

- Tyytyväinen asiakas
- Vastuullisuus
- Riskienhallinta
- Tehokkuus
- Osaava ja motivoitunut henkilökunta

KUMPPANINA KOKO RAHOITUKSEN ELINKAAREN AJAN

Kuntarahoituksen asiakas voi rahoitusasiakkaan lisäksi olla esimerkiksi työkaveri, sijoittaja tai lainsäätäjä. Töitä jokaisen asiakkaan menestyksen ja tyytyväisyyden eteen tehdään yhdessä, kaikkien asiantuntemusta laajasti hyödyntäen.

– Haluamme kohdata jokaisen asiakkaamme ihmisenä, jonka käyttöön tarjoamme asiantuntemuksemme. Kaikki palveluketjussa mukana olevat vaikuttavat kokonaiskokemukseen ja jokaisen osaaminen onnistumiseen, siksi hyvä sisäinen henki ja yhteistyö ovat välttämättömiä.

Kuntarahoituksen asiakassuhteet ovat perinteisesti pitkiä, ja jatkossa pyritään aikaisempaakin enemmän kulkemaan asiakkaan rinnalla koko rahoitustapahtuman elinkaaren ajan, suunnittelusta toteutukseen ja seurantavaiheeseen asti.

– Kumppanuudella tarkoitamme ainutkertaisten asiakastietomme ja -taitomme valjastamista asiakkaan käyttöön koko rahoituksen elinkaaren ajaksi. Suunnitteluvaiheessa olemme mukana miettimässä, minkälainen rahoitus on järkevää ja autamme mitoittamaan investoinnin oikein suhteessa taloudelliseen kantokykyyn. Rahoituksen käyttöönoton jälkeen arvioimme jatkuvasti toiminnan tarkoituksenmukaisuutta, Kallio summaa.

VASTUULLISUUS ON SISÄÄNRAKENNETTUA

Kuntarahoituksen menestyksen kivijalkoja ovat osaava ja motivoitunut henkilökunta, vastuullisuus, riskienhallinta, tehokkuus sekä tyytyväiset asiakkaat. Organisaatio on kasvanut viime aikoina, mutta taseeseen nähden toimitaan edelleen pienellä joukolla.

– Tämä onnistuu, kun henkilökunta on osaavaa ja motivoitunutta.

Vastuullisuus on sisäänrakennettuna yhtiön koko toiminnassa; raha jota Kuntarahoitus Suomeen tuottaa, rakentaa hyvinvointiyhteiskuntaa ja mahdollistaa muun muassa sosiaalisen asuntotuotannon. Sen lisäksi että rahoitus toimialana on vahvasti säännelty, yhtiö noudattaa kaikessa toiminnassaan eettisiä periaatteita. Nyt organisaatiolle on määritelty myös vastuullisuusstrategia.

Ilmastonmuutoksen myötä vastuullisuus näkyy yhä enemmän myös Kuntarahoituksen tuotteissa. Kuntia ohjataan ympäristöystävällisiin investointeihin vihreän rahoituksen avulla. Lisäkannustimena toimii rahoituksen marginaalista mahdollisesti annettava alennus, joka riippuu investoinnin ympäristöystävällisyyden asteesta. Vihreän rahoituksen salkun kokonaismäärä on parissa vuodessa kasvatettu miljardiin euroon.

– Vihreä rahoitus on saanut hyvän vastaanoton sekä asiakkaistamme keskuudessa, että kansainvälisillä pääomamarkkinoilla, jossa liikkeeseen laskemamme vihreät bondit on moninkertaisesti ylimerkitty. Tämä kertoo siitä, että rahoitus on sijoittajienkin mielestä selkeää ja läpinäkyvää, Kallio iloitsee.

Vastuullisuuden kautta palataan takaisin organisaation uudelleen määriteltyyn tehtävään: rakennamme vastuullisesti parempaa tulevaisuutta yhdessä asiakkaan kanssa. Eikö suomalainen yhteiskunta ole riittävän hyvä?

– Aina on varaa parantaa. Tulevaisuuden rakentaminen ei tarkoita suuria kertaloikkia vaan pieniä askelia, jotka otetaan yhdessä, Kallio tiivistää.

Kestävän kasvun

Turku yrittää löytää alueen teknologiateollisuudelle tarpeeksi osaajia samaan aikaan kun se kilpailee maailman kaupunkien kanssa kunnianhimoisimmista ilmastotavoitteista. Miten se tehdään?

Täyttä vauhtia ensimmäisestä päivästä lähtien. Siten Turun kaupunginjohtaja **Minna Arve** kuvaa ensimmäistä kolmea kuukautta uudessa tehtävässään.

Se ei ole mikään ihme, sillä Turun seudulla menee lujaa: meriteollisuus vetää, työllisyys kohenee, väkiluku kasvaa. Kaupungin näkökulmasta tämä tarkoittaa myös enemmän verotuloja, mutta käytännössä vaikutukset julkiseen talouteen näkyvät viiveellä ja vielä tulevina vuosina kaupungin nettovelka kasvaa. Juuri nyt koilliseen osoittavat käyrät tarkoittavat ensisijaisesti kasvavaa asuntotarvetta, painetta liikenteen sujuuudelle sekä pulaa teknologia-alan osaajista.

Näihin tarpeisiin Turun pitäisi pystyä vastaamaan samalla kun se hilaa kasvihuonekaasupäästöjään alemmas ja pyrkii kaupunkien etulinjaan ilmastonmuutoksen torjunnassa. Kokoomuksen entinen puoluesihteerinä Arve uskoo, että valtiot ovat liian hitaita ja kankeita ratkaisemaan ilmastonmuutoksen haasteita.

– Sanoisin, että ne toimijat, jotka parhaiten voivat vaikuttaa ilmastonmuutoksen torjunnassa onnistumiseen, ovat kaupungit, yritykset ja kansalaiset.

ENERGIASSA JA LIIKENTEESSÄ ENITEN TEKEMISTÄ

Ainakin Turussa ilmastotavoitteissa on kieltämättä edetty reippaasti. Turun tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2040 mennessä, mutta Arven mukaan tämä on mahdollista saavuttaa jo kymmenen vuotta etuajassa. Tavoitteita on siis syytä kiristää ja toimenpiteitä vahvistaa keväällä laadittavaan uuteen strategiaan. Oikeastaan Arve puhuisikin tavoitteita mieluummin siitä mitä kaupungissa on tehty ja tehdään niiden saavuttamiseksi.

Turun ylivoimaisesti suurin päästölähde on sen energiajärjestelmä: lämmitys ja sähkönkulutus tuottavat tällä hetkellä yhteensä 66 prosenttia Turun kokonaispäästöistä. Isojen in-

Lounais-Suomen kasvupotentiaalia seurataan silmä kovana valtakunnan politiikan tasolla.

TEKSTI: Kaisa Saario | KUVAT: Mikko Kaaresmaa

kirittäjä

vestointien osalta tilanne on onnellinen, sillä Naantalin uusi 260 miljoonan euron monipolttoainelaitos on muutamien teknisten vaikeuksien selättämistä vaille valmis käytettäväksi. Turun Seudun Energiatuotannon laitos voi pyöriä pelkästään uusiutuvalle energialle. Arven mukaan voimala tulee vähentämään kaupungin päästöjä merkittävästi jo tänä vuonna.

– Muutos tapahtuu välittömästi, kun saamme sinne muita polttoaineita kuin hiiltä.

Toinen haastava alue on liikenne, joka tuottaa tällä hetkellä viidenneksen Turun päästöistä. Liikenteen osalta kaupunkiorjanisaatio voi vaikuttaa Arven mukaan eniten kehittämällä joukkoliikennettä ja karsimalla sen päästöjä. Yksi Turun bussilinjoista kulkee jo kokonaan sähköllä, ja tulevaisuudessa sähköbusseja on tarkoitus olla ainakin puolet Turun reittejä liikennöivistä noin 250 linja-autosta. Loput kalustosta voisi toimia biokaasulla ja biodieselillä. Civitas Eccentric -EU-hankkeen myötä Turun joukkoliikennejärjestelmä saa tänä vuonna myös koko joukon uusia kulkupelejä, nimittäin ympärivuotiset kaupunkipyörät. Myös ratikasta tehdään päätös tänä vuonna – raiteilla tai ilman, jolloin kyseessä olisi superbussijärjestelmä.

Arve kokee, että kaupunkilaiset ovat jo hyvin valveutuneita arkensa ilmastovaikutusten suhteen, mutta harva on valmis valitsemaan ympäristöystävällisempää vaihtoehtoa, jos se hankaloittaa hänen elämänsä. Siksi joukkoliikenteen on oltava aidosti sujuvaa, nopeaa ja helppoa käyttää, Arve sanoo.

– Pyrimme varmistamaan, että reittejä on riittävästi, niissä on riittävän tiheät vuorovälit ja kalusto sekä imagoltaan että tosiasiallisesti kiinnostaa ja lisää mielenkiintoa joukkoliikennettä kohtaan.

OSAAJAT Tervetuloa

Miten ilmastotavoitteet sitten linkittyvät kaupungin kasvutavoitteisiin?

Arve nostaa merkittävimmän keinon, joilla Turku pyrkii vähentämään työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen

haastetta: uusien asuntojen ja asuinalueiden rakentamisen. Esimerkiksi Skanssin rakenteilla oleva kaupunginosa on suunniteltu alusta alkaen niin, että siellä asuminen ja eläminen tuottavat mahdollisimman pienen hiilijalanjäljen. Tiet ja liikennejärjestelyt on suunniteltu joukkoliikennepainotteisesti ja lämmitysratkaisuihin on painotettu uusiutuvaa energiaa. Samoin on yliopistokampusten ja Kupittaa alueelle levittyvällä Tiedepuiston alueella, jonka kehittämiseksi kaupunki on perustanut oman kärkihankkeen. Junaradan varteen rakentu-

Uuden sukupolven energiansäästökoulu

Tuorein esimerkki Turun energiatehokkaasta rakentamisesta täyttyy syksyllä nuorista turkulaisista, kun Hirvensaloon valmistuva Syvälahden monitoimitalo avaa ovensa. Koulun lisäksi monitoimitalossa toimivat ensi lukukaudesta lähtien päiväkotit, kirjasto, nuorisotoimi, neuvola sekä kouluterveydenhuolto.

Rakennushanke on toteutettu allianssimallilla, johon kuuluvat kaupungin omistama kiinteistöyhtiö, pääurakoitsija NCC:n ja Caverionin muodostama ryhmittymä Visible sekä pääsuunnittelija Verstas Arkkitehdit. Näiden lisäksi mukana on ollut myös käyttäjien edustajia, tulevan koulun rehtori jopa lähes päätoimisesti. Energiaratkaisuihin yhteistyökumppanina toimi kaupungin omistama energiayhtiö Turku Energia,

CHITECTS

vasta alueesta on määrä tulla paitsi yrityksille houkutteleva koulutus-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä, myös Turun energiatehokkain alue.

Aivan yksin Turku ei kasvun haasteiden kanssa ole. Lounais-Suomen kasvupotentiaali on niin suurta, että sitä seurataan silmä kovana myös valtakunnan politiikan tasolla. Viime vuonna julkaistussa työ- ja elinkeinoministeriön tilaamassa selvityksessä korostetaan tarvetta yhdistää kansallisten ja alueellisten toimijoiden voimavarat ”kasvua uhkaavien pullon-

kaulojen estämiseksi”.

Esimerkiksi osaamisen ja työntekijöiden liikkuvuuden parantamisen osalta istuva hallitus puuhaa Helsingin ja Turun välille nopeampaa junayhteyttä samaan aikaan kun Turku pohtii miten telakan alueen liittymissä vältytään tukoksilta, kun siellä liikkuva väkimäärä tuplaantuu.

Asumisen ja liikkumisen tehostamisen lisäksi Turku pyrkii suitsimaan rakennetyöttömyyttä kehittämällä koulutustarjontaansa, tehostamalla elinkeinopalveluja sekä työllisyyskokeilulla, jossa Turku on ottanut järjestämisvastuun nuorisotyöttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden osalta.

– Haluamme olla aktiivinen mahdollistaja yritysten ja korkeakoululaitosten välillä, saada oikeasti kehittymään sellaista tulevaisuutta yrityksille ja koko alueelle, että kaikki voivat menestyä, Arve sanoo.

DATA AVUKSI

Arve myöntää, että jos jokin häntä on kaupunginjohtajan työssä yllättänyt, se on ollut se, miten laaja kirjo asioita hänen pöydälleen päätyy. Oma kysymyksensä onkin, miten kaupunkiorganisaatio rajallisine resursseineen pystyy aidosti johtamaan kokonaisuutta, jossa ilmasto- ja kasvutavoitteet jakaantuvat kaupungin arjessa lukuisiksi erilaisiksi isommiksi ja pienemmiksi hankkeiksi ja toimenpiteiksi.

Turussa uskotaan, että vastaus on data ja sen parempi hyödyntäminen. Yksi kaupungin suurimmista kehityskohteista on datalla johtamisen tehostaminen Smart and Wise Turku -kärkihankkeen alla. Jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, tulevaisuudessa Turun kaupungin johdon on huomattavasti helpompi seurata eri tavoitteiden ja hankkeiden toteutumista sekä viilata toimenpiteitä tulosten perusteella. Arven mukaan kyse on uudenlaisen tietoalustan luomisesta ja sen hyödyntämisestä johtamisessa.

– Uskon, että tämä tulee olemaan tulevaisuudessa yksi isoimpia juttuja, mitä me teemme.

joka rakensi tontin maalämpöjärjestelmän. Rakennusinsinööri **Reino Pöyhösen** mukaan allianssimalli osoittautui erityisen toimivaksi tiukkojen energiatavoitteiden kannalta. Siinä missä perinteisessä urakamallissa hinta yleensä sanelee ratkaisut, Syvälahdessa päätettiin esimerkiksi valita ilmanvaihtokoneeksi energiatehokas ja helposti huollettava malli, vaikka se ei ollutkaan kaikkein halvin.

Energianäkökulma on otettu huomioon kaikissa muissakin valinnoissa suunnittelusta lähtien: käytävät ja hukkatilat on karsittu minimiin, valaistus säätyy automaattisesti päivänvalon mukaan ja varaston katoille istutetaan ruohoa, joka sitoo sadevettä takaisin luontoon. Jokaiseen tilaan asennetaan mittarit, jotka kertovat sähkönkulutuksen, vedenkulutuksen ja energian kokonaiskulutuksen. Tulokset näkyvät kaikille diginäytöiltä, ja tietoja voidaan hyödyntää myös opetuksessa. Rakennuksen kokonaisenergiakulutus tulee olemaan 99 kilo-

vattuntuntia neliöltä vuodessa. Monitoimitalona Syvälahti ei ole täysin verrattavissa Turun perinteisempiin koulurakennuksiin, mutta lvi-asiantuntija **Marko Viholaisen** mukaan Syvälahti kuluttaa karkeasti arvioiden energiaa alle puolet niitä vähemmän.

Syvälahden monitoimitalon hintalappu on vajaat 30 miljoonaa euroa, johon Turun kaupunki on nostanut 20 miljoonaa euroa Kuntarahoituksen vihreää rahoitusta. Laina-aika on 25 vuotta, josta vihreään rahoitukseen kuuluva edullisempi marginaali on voimassa ensimmäiset kymmenen vuotta. Controller **Johanna Korpikosken** mukaan vihreä rahoitus kannattaa siis taloudellisesti, mutta ennen kaikkea rahoitus tuo imagohyötyä: se auttaa tuomaan näkyväksi kaupungin kestävä ja vastuullista rakentamista.

– Siinä mielessä tämä on win-win-tilanne.

Oulu

purjehtii myötätuulessa

Jukka Weisell

KUKA?

- Koulutus: Insinööri ja ekonomi, johtaminen pääaineena.
”Ei koulutuksesta isoa vaivaa ja harmiakaan ole ollut. Keskeinen osa työtä viime vuosina on ollut omistajaohjauksen reivaaminen uuteen suuntaan, ja siinä on menty valtava askel eteenpäin. Oulun kaupunki on iso monialakonserni, jonka kokonaistase on 2,8 miljardia euroa, mistä suurin osa on tytäryhtiöissä ja -yhteisöissä: jo pelkästään asuntokonserni Sivakan omistuksessa on yli 8000 vuokra-asuntoa ja Oulun Energian tasearvo on 800 miljoonaa euroa.”
- Työura: Ensimmäinen työpaikka oli insinööritoimiston toimialajohtajana, sen jälkeen toiminut teknisenä johtajana ja kunnanjohtajan pesteissä. Oulussa talusjohtajana vuodesta 2009 lähtien.
- Syntynyt: Limingassa vuonna 1955
- Asuu: Oulussa ja Limingassa

Miltä Oulun kaupungin yleinen tilanne näyttää?

Jos huippuvuotta 2010 kuvaa Oulun kaupungin talouden näkökulmasta hyväksi, niin vuosi 2017 tulee olemaan 'erittäin tyydyttävä'. Vähensimme lainakantaa lähes 40 miljoonalla eurolla, vaikka investointitaso on korkealla.

Yleisen taloustilanteen vahvistuminen paikkaa sitä, ettei yhteisöverotaso ole vielä palautunut lähellekään Nokian menestysvuosien tasoa. Nokian puhelinliiketoiminnan notkahdus vaikutti Ouluun vahvasti. Nokian asema on kuitenkin palautunut erittäin vahvaksi ja samaan aikaan it-alan toimijakenttä on monipuolistunut – kaikki munat eivät enää ole samassa korissa.

Tulossa on useita isoja investointeja. Ammattikorkeakoulu on päättänyt siirtyä Linnanmaan yliopistokampukselle vuonna 2020. Korkeakoulukampusten yhdistäminen antaa opiskelijoille merkittävästi uusia mahdollisuuksia ja korkeakouluille synergiaetuja. Toisaalta tuhansien opiskelijoiden siirtyminen yliopistokampukselle vauhdittaa alueen asuntorakentamista ja palveluiden kysyntää. Ammattikorkeakoulun muutto vaikuttaa myös täydennysrakentamisen painopistealueisiin ja joukkoliikenteen kehittämiseen.

Asemanseudun monitoimiareenahanketta toimisto- ja asuntokortteleineen ja läheistä Raksilan markettien alueen uudistamista valmistellaan yhteistyökumppanien kanssa. Toteutuessaan hanke laukaisisi satojen miljoonien investoinnit. Viime vuonna Oulu teki myös päätöksen hakea Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026, ja kotimaassa tähtäimessä on asuntomessujen järjestäminen 2025.

*Yhteisenä foorumina toimivan
Oulun Innovaatioallianssin tavoitteena
on viedä kaupunki omilla
kärkiteemoillaan maailman huipulle.*

Mitkä ovat Oulun vahvuudet?

Elinkeino- ja työllisyyspalveluista vastaava BusinessOulun painopisteenä on Nokian aiheuttaman rakennemuutoksen jälkeinen ollut erityisesti korkean osaamisen yritystoiminta. Tässä työssä on myös onnistuttu. Oulu on osoittautunut monille kansainvälisille yrityksille kiinnostavaksi paikaksi etabloitua. Nokian palveluksesta vapautunut osaaminen on monialaistunut ja levinnyt: osaajat työskentelevät nyt monessa eri yrityksessä ja eri toimialoilla. Meillä on mahtava yhteistyö korkeakoulujen, kaupungin ja yritysten kesken. Yhteisenä foorumina toimivan Oulun Innovaatioallianssin tavoitteena on viedä kaupunki omilla kärkiteemoillaan maailman huipulle.

Tällä hetkellä ollaan kovassa myötätulessa monella eri rintamalla. Terveysteknologiaan ja terveyden edistämiseen liitty-

vä osaaminen on ollut Oulussa kehittämisen polttopisteessä jo kauan. Mobiiliteknologiassa tapetilla on 5G, ellei jo 6G: Oulu on valtava mobiiliteknologian kehitysympäristö ja globaalitikin alan eturivin toimijoita. Kaupunki on pitkään panostanut yhteistyössä VTT:n ja yritysten kanssa myös painetun älyn kehittämiseen, ja siinä ollaan nyt siirtymässä teollisen tuotannon mittakaavaan.

Mitkä ovat Oulun kaupungin suurimmat haasteet?

Monet lähivuosien haasteista liittyvät sote- ja maakuntauudistukseen. Maakunnalle siirtyvien toimintojen tilat ovat kaupungin taseessa. On kuitenkin epäselvää, millä tavalla ja kuinka pitkään toimitilat tulevat olemaan maakunnan käytössä. Yritysten valmistautuessa uudistuksen tuomaan kilpailuun Ouluun on tullut monia uusia terveydenhoitoalan toimijoita. Kaupungin kannalta riskinä on se, että kaupungin omistamia tiloja jää tyhjilleen siirtymäajan jälkeen.

Myös muuta omaisuutta, kuten paloautoja ja ambulansseja, koskeva vastikkeeton luovutusvelvollisuus muodostaa aikamoisen loven kukkaroon.

Miten Oulussa varaudutaan sote- ja maakuntauudistuksen kiemuroihin?

Maakuntauudistukseen on varauduttu tiivistämällä yhteistyötä sairaanhoitopiirin kanssa, ei pelkästään sosiaali- ja terveyspalveluissa vaan myös tukipalveluissa. Kaupungilla ja sairaanhoitopiirillä on yhteisiä osakeyhtiöitä; Keskuspesula Oy ja työterveyspalveluihin keskittynyt Työterveys Virta Oy. Viimeisinä toimintansa aloitti viime lokakuussa Oulun Tuotantokeittiö Oy, joka valmistaa jatkossa 25 000 ateriala päivittäin. Monetra Oy tarjoaa laaja-alaisesti hallinnon ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita. Monetran asiakaskuntaan kuuluu sairaanhoitopiirin ja kaupungin lisäksi kymmeniä kuntia ja kuntayhtiöitä. Yhtiön toimintaa ja omistuspohjaa ollaan laajentamassa yhteistyössä Pirkanmaan, Pohjois-Savon ja Keski-Suomen maakuntien ja niiden keskuskaupunkien kanssa.

Oulun kannalta vahva terveysteknologian ja terveydenhuollon kehittämisen osaaminen on etu sote- ja maakuntauudistuksessakin. Meillä on pitkä kokemus Oulun Omahoidosta. Hyvinvointikeskusmalli on tuonut tehokkuutta ja toivottavasti myös vaikuttavuutta sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Riskinä tosin on, että sote-uudistuksessa hukataan osa jo tehdystä kehitystyöstä.

Minkä elokuvan katsoit viimeksi?

Televisiosta katsoin vanhan **Johnny Cashista** kertovan Walk the Line -elokuvan, elokuvissa Tuntemattoman sotilaan. Teatterissa näin viimeksi My Fair Lady -musikaalin ja oopperan Abrahamin pidot.

Kenet kollegasi haluaisit nähdä haastateltavana seuraavassa Huomisen tekijöissä?

Seuraava haastateltava voisi olla Vantaan rahoitusjohtaja **Pirjo van Nues**.

Faktat lyötiin tiskiä

Tallinnan ja Helsingin välille ideoitu rautatietunnelihanke sai tuekseen talouteen, tekniikkaan ja rahoitukseen liittyviä faktoja, kun sen toteuttamisselvitys julkaistiin helmikuussa Tallinnassa.

Rahoitusvaihtoehtojen kartoittamisessa oli mukana Kuntarahoituksen tytäryhtiö Inspira.

TEKSTI: **Alexi Vienonen** | KUVA: **Raigo Pajula**

Inspiran apulaisjohtaja **Jon Forssell** korostaa tunnelihankkeessa kysyntärisikin vaikutusta. Kyseessä on megaluokan projekti. Jos tunnelin kautta kulkevalle henkilö- ja tavaraliikenteelle onkin vähemmän kysyntää kuin ennakoitu, riskinä on, että tunnelista tulee iso taakka Suomen ja Viron veronmaksajille.

Forssell huomauttaa, että esimerkiksi Etelä-Euroopassa moottoriteistä kerättäviä käyttömaksuja on suunnitteluvaiheessa arvioitu yläkanttiin.

– Infrahankkeiden kysyntäarvioissa pitäisi olla konservatiivinen, koska niiden vaikutukset pitkäkestoisen hankkeen kannattavuudelle ovat niin suuret, Forssell toteaa.

Koska vaikutukset ovat suuret, niistä pitää Forssellin mukaan keskustella nyt. Suunnitelmissa on, että rakentaminen voidaan aloittaa vuonna 2025. Valmistaa tulisi vuonna 2040.

– Julkisella rahalla ei pidä lähteä tekemään mitään hankkeita kovin ylitoiveikkailta taustaskenaarioilla. Sen sijaan on hankittava lisää tietoa hankkeesta ja katsottava riskit realistisesti. Sen jälkeen poliitikot päättävät, onko tällainen infrastruktuuri tarpeen kyseisellä riskitasolla ja ennakoituilla kustannuksilla, Forssell sanoo.

Myös selvitystyön projektijohtaja **Kari Ruohonen** korostaa rahoituskysymysten tarkkaa punnitsemista. Ruohonen oli projektissa mukana Uudenmaan liiton toimeksiannosta.

– Tässä täytyy miettiä fiksusti. On suunniteltava tekniset ratkaisut kunnolla, mutta ehkä jopa tätäkin tärkeämpää on ratkaista rahoitus siten, että se ei ole liian suuri taakka Suomen ja Viron talouksille. Tässä on syytä pitää mielessä, että tunnelin hyödyt tulevat vasta, kun rakentaminen on saatu valmiiksi eli aikaisintaan vuoden 2040 jälkeen, Ruohonen sanoo.

”RAHOITUSMALLI ON RAKENNETTAVISSA”

Toteuttamisselvityksen mukaan tunneli voi olla viisas investointi, jonka laajemmat yhteiskunnalliset ja kansantaloudelliset hyödyt ylittävät kustannukset.

– Tunneli poistaisi Suomen saarimaisen aseman meren takana ja yhdistäisi meidät eurooppalaiseen rautatieverkkoon, Ruohonen toteaa.

Toisaalta Suomen asema ”saarena” ei ole pelkästään haitta. Meriyhteys on halvin tapa kuljettaa suuria määriä tavaraa.

– Sen hyöty toteutuu vain, kun kuljetetaan isoja määriä ja raskasta tavaraa. Jos ajatellaan kallista tavaraa, jolla on kiire, niin nopea juna-yhteys Eurooppaan on parempi, Ruohonen sanoo.

– Jos uskotaan siihen, että tunnelin tuomat laajemmat hyödyt ovat huomattavat, tämäntyyppinen hanke voi olla julkiselle rahoittajalle huomattavan maksusitoumuksen arvoinen, Forssell muotoilee.

Forssellin mukaan tunneliprojektille on mahdollista luoda toimiva rahoitusmalli.

– Näkemykseni mukaan tällaiseen hankkeeseen pystyy tekemään toimivan rahoitusrakenteen, ja niitä tehdään jatkuvasti hankkeissa ympäri maailmaa.

Forssell korostaa, että rahoitusrakenteessa pitää kuitenkin huomioida hankkeeseen liittyvät riskit ja osapuolet, jotka niitä kantavat.

– Lisäksi pitää huomioida tarvittavan rahoituksen suuri määrä, joka vaikuttaa markkinoihin ja jopa valtiotason vastuisiin.

PROJEKTI VAATISI EU-RAHOITUSTA

Tunneliprojektin helmikuisen raportin mukaan rahoitus olisi mahdollista rakentaa yhdistämällä julkista ja yksityistä rahoitusta. Lisäksi yhtälö vaatisi tukirahoitusta esimerkiksi EU-rahamuodossa.

Valmistumisen jälkeen tunnelia pitäisi vielä subventoida julkisista varoista hieman samaan tapaan kuin kunnat ja valtio nyt subventoivat julkista liikennettä.

– Tunnelihanke on mahdollista toteuttaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmallilla, jossa yksityinen sektori rahoittaa tunnelin rakentamisen. EU:n tukirahoituksen määräksi tehdyissä laskelmissa on arvioitu 40 prosenttia kustannuksista, mikä vastaa muiden suurten tunnelihankkeiden EU:n rahoitusosuutta, Forssell sanoo.

Tunnelin avaamisen jälkeen junien lipputulot ja käyttömaksut kattavat vuosittaiset operointikustannukset eli liikennöinti- ja kunnossapitokustannukset. Tästä huolimatta tunnelista vastaava yksityinen junien liikennöinnistä vastaava yhtiö tarvitsee lisärahoitusta pääomakulujen kattamiseen.

KIINA MUKAAN KUVIOON?

Kari Ruohonen huomauttaa, että myös Kiina on otettava huomioon projektin suunnittelussa. Hän muistuttaa, että Kiina on jo avannut suoran tavarajunayhteyden Kouvolasta Kiinaan.

Ruohonen kehottaakin pohtimaan tunnelihanketta myös osana laajempaa rautatieverkoston kehittämistä, joka kytkisi Kiinan, Skandinavian maat, Baltian ja itäisen Euroopan yhdeksi rautatiekokonaisuudeksi.

– Voisiko Kouvolasta Kiinaan kulkevaa junayhteyttä yhdistää siten, että Suomenlahden ali kulkeva tunneli muodostaisi tälle oman pohjois-eteläsuuntaisen käytävän, Ruohonen visioi.

Kiinaa on julkisuudessa väläytelty myös yhtenä mahdollisena rahoittajana hankkeelle. Tunnelihankkeen toteuttamisselvityksessä ”Kiina-korttia” ei kuitenkaan käsitellä.

Rakentamis- kustannukset ovat 13–20 miljardia euroa

Helsingin ja Tallinnan väliin mahdollisesti rakennettavan tunnelin kustannuksiksi on laskettu 13–20 miljardia euroa. Projektin laskelmissa käytetään 16 miljardin hinta-arviota.

Rakentaminen voisi käynnistyä suunniteluvaiheen jälkeen vuonna 2025 ja valmistuisi luovassa 15 vuodessa. Tunneli olisi siis matkustajien ja rahtiliikenteen käytössä vuonna 2040.

Selvityshanke lähtee oletuksesta, että henkilöjunat kulkevat ruuhka-aikaan 20 minuutin välein 200 kilometrin tuntinopeudella. Matka-aika on puoli tuntia ja yhdensuuntainen kertalippu maksaa 18 euroa. Sarjalipun ostaja matkustaa 15 euron kertahintaan ja kuukausilipun hinta on 480 euroa. Vuorokauden aikana kaupunkien välillä liikennöi noin 40 henkilöjunaa.

Autojuna, rekkajuna ja rahtia kuljetavia juna liikennöisi yhteensä noin 30 vuorokaudessa. Näiden matkavauhti olisi 120–160 kilometriä tunnissa. Henkilöauton kuljettaminen autojunassa maksaisi 70 euroa.

Selvityksessä esitetään rakennettavaksi kaksi junatunnelia ja niiden väliin erillinen huoltotunneli. Syvimmillään tunneli kulkee 215 metriä merenpinnan alapuolella. Asemille rakennetaan tavarajunia varten ohitusraiteet. Tunnelin huoltotyöt hoidettaisiin öiseen aikaan.

Selvityksessä päädyttiin tunnelilinjaukseen, joka kulkee Helsinki-Vantaan lentokentältä Tallinnan Ülemisteen. Suomen päässä on kolme maanalaista henkilöliikenneasemaa: Helsingin keskusta, Pasila ja pääteasemana Helsinki-Vantaa lentokenttä.

Lähde: FinEst Link -projektin tiedotusmateriaali

Riskienhallinnassa tarvitaan jarruttelijaa

*Senior Credit Risk Analyst **Janne Karauksen** työssä korostuvat kaksi K:ta. Ne ovat kehitystyö ja kumppanuus. Karaus hyppää luontevasti kehitysprojektista toiseen ja haluaa olla asiakkailleen kumppani, joka auttaa investointien selvitys- ja suunnittelutyössä jo aivan niiden alkumetreiltä lähtien.*

TEKSTI: **Jaana Kosunen** | KUVA: **Sami Lamberg**

Jarrumies. Siten luottoriskianalyttikkoja lempeästi nimitellään Kuntarahoituksen käytävillä.

Luottoriskianalyttikko Janne Karausta leikkimielisen naljaileva titteli huvittaa. Hän on itse asiassa siihen varsin tyytyväinen, sillä kekseliäs nimihän osoittaa, että hän ja kollegat tekevät työnsä oikein. Juuri niin kuin pitääkin.

– Me tuomme realismia asiakkaiden investointien kokoon, kun selvitämme asiakkaan tämänhetkisen taloudellisen tilanteen ja todellisen luottotarpeen. Kun kunnassa tehdään päätös esimerkiksi uuden koulun rakentamisesta, me tarkistamme, että asiakas on varmasti selvillä investoinnin vaikutuksista talouteen niin nyt kuin tulevaisuudessakin, hän selvittää.

Karaus siis miettii, laskee ja analysoi. Pohtii, vertaa ja puntaroi.

Eli toisin sanoen jarruttelee.

– Hitaasti, maltillisesti ja harkiten tehdään oikeita ratkaisuja. Saattaa vaikuttaa jarruttelulta, mutta itse ajattelen sen mieluummin aikalisänä, jonka aikana teemme tarkat laskelmat yhteistyössä asiakkaan kanssa, hän vastaa.

VILLIN VISIONÄÄRIN SENSUROIMATTOMAT IDEAT

Karaus tuli töihin Kuntarahoitukseen viisi vuotta sitten. Alusta saakka työtehtäviin ovat kuuluneet erilaiset kehitysprojektit, ja säädösten lisääntyessä tahti uusien järjestelmien luomisessa on vain kiihtynyt.

– Riskienhallintaosastolla kehitämme jatkuvasti uusia ja tehokkaampia luottoriskianalytiikan menetelmiä, jotta tiedämme tänään, mitä keskeisiä riskejä asiakkaidemme toiminnassa voi tulevaisuudessa ilmetä. Näin voimme mahdollisesti päästä ennaltaehkäisemään näiden riskien muodostumista. Tästä on hyötyä myös asiakkaillemme, kun voimme yhdessä miettiä, miltä tulevaisuus mahdollisesti näyttää. Tämä pätee asiakaskuntaamme niin kunta- kuin asuntopuolellakin.

Projektista toiseen kiitävälle miehelle tämänhetkinen kova

työtahti on juuri sopiva, sillä Karaus on elementissään silloin, kun poiketaan rutiineista, mietitään asioita uudelta kantilta ja sytytetään rautoja tuleen toinen toisensa perään. Ideointipalaverissa visionääriksikin kutsuttu Karaus kannustaa muitakin heittelemään viljejä ajatuksia sen kummemmin niitä sensuroimatta. Toki, joskus se voi tarkoittaa riskiä epäonnistumisesta, mutta joskus myös suurta onnistumista.

Hän nauraa, että riskejä ottava luottoriskianalyttikko saattaa kieltämättä kuulostaa ristiriitaiselta.

– Ideoinnissa olen riskinottaja, mutta arjessa olen saanut palautetta, että mietin monista yksinkertaisista arkipäivän asioista hyöty-tuottosuhteita ihan liikaa, hän jatkaa.

KUMPPANUUTTA JA YHTEISTYÖTÄ

Karaukselle oman työn ytimeen kuluvat asiakkaat. Hän korostaa yhteistyössä kumppanuutta ja toivoo, että yhä useammin Kuntarahoitusta olisi tekemässä yhteistyötä asiakkaiden kanssa jo investoinnin suunnitteluvaiheessa.

– Tähtäämme Kuntarahoituksessa siihen, että riskienhallinnassa siirryttäisiin yhä enemmän etupainotteiseen ajatteluun. Meillä on paljon talousosaamista ja näkemystä, jonka mielellämme jakaisimme asiakkaalle jo aikaisemmin kuin vasta sinä vaiheessa, kun ruvetaan miettimään rahoitusta.

Karaus kertoo, että joissakin kunnissa etupainotteista ajattelua on jo hyödynnetty. Äskettäin Kuntarahoituksesta käytiin jo investoinnin suunnittelun alkumetreillä havainnollistamassa kuntapäätäjille, miltä kunnan tulevaisuus voi mahdollisesti näyttää, jos ylimitoitettu investointi toteutetaan sellaisenaan. Käynnin jälkeen investoinnin suuruus saatiin kaikkia osapuolia tyydyttäväksi.

– Monesti investoinnit voivat olla liian suuria suhteutettuna taloudelliseen kantokykyyn. Kaikissa kunnissa ei ole isoja talousosastoja, joissa ammattilaiset pyörittelevät lukuja työkseen. Silloin ulkopuolinen näkemys ja apu on syytä hyödyntää. Se on sitä kumppanuutta, jota me haluamme korostaa.

KUKA?

Janne Karaus

- Ikä 32 vuotta.
- Asuu Espoossa.
- Työskennellyt Kuntarahoituksessa viisi vuotta, joista kaksi ensimmäistä back office -tiimissä. Vuodesta 2015 on toiminut nykyisessä tehtävässään riskienhallintaosastolla.
- Viihtyy vapaa-ajallaan kavereiden kanssa reissaten. Harrastaa myös urheilua; nuorempana laji oli jääkiekko, nykyään pelaa koripalloa sekä treenaa kuntosalilla.
- Kun haluaa herkutella, valmistaa ruuaksi perinteistä kotiruokaa. Iltapalan herkkua ovat maitorahka ja mansikat.
- Koulutukseltaan KTM sekä tradenomi.

"Me tuomme realismia asiakkaiden investointien kokoon."

Riskien arviointi on tärkeä osa asiakastyötä

Kuntarahoituksessa riskienhallintaa säädellään useilla eri keinoilla ja riskiarvioinnit ovat yhtiön riskienhallinnan ytimessä. Arviointi tehdään aina asiakas- ja kohdekohtaisesti. Kuntarahoituksen asiakkuuksien hoito perustuu kumppanuuteen sekä sisäiseen tiimityöskentelyyn, joten riskienhallinnassa tehtyjä analyysejä hyödynnetään aktiivisesti osana päivittäistä asiakastyötä. Tavoitteena onkin olla asiakkaan apuna jo silloin kun investoinnin suunnittelua aloitetaan.

– On tärkeää muistaa, että riskienhallinta on aina muusta liiketoiminnasta riippumaton toimija. Tarkastelemme asiakkaan investoinnin ja toiminnan riskejä ulkopuolisena, aina liiketoiminnasta erillisenä toimijana, Karaus sanoo.

Pilotointi vaatii rohkeutta

Lappeenrannassa ilmasto- ja ympäristötavoitteet ovat tiukasti osa elinkeinopolitiikkaa.

*Kaupunginjohtaja **Kimmo Jarvan** visioissa siintää jo jätteen Lappeenranta.*

Jos Kivisalmen sillan kupeesta katsoo viistosti ylös ja luoteeseen, näkee vain jäätyneen Saimaan valkean selän. Mutta jos kääntää katseensa suoraan alas sillan eteen, näkeekin tummaa vettä, joka virtaa itsepäisesti pakkasesta piittaamatta. Vieressä kyltti varoittaa heikoista jäistä.

Pilkkijät ovat joutuneet etsimään uudet apajat, mutta kaiken kaikkiaan Lappeenrannan ja Taipalsaaren erottavan sillan viereen vuonna 2015 valmistunut pumppaamo on ollut suuri menestys. Pien-Saimaan ja Suur-Saimaan vesiä sekoittava pumppu on saanut fosforipitoisuuden laskemaan ja veden kirkastamaan Piiluvan- ja Sunisensellä.

Lappeenrannan kaupunginjohtaja Kimmo Jarva on tuloksiin erityisen tyytyväinen, koska pumpun kanssa otettiin riski. Kaupunginhallitus halusi, että Kivisalmissa käytetään Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa kehitettyä uudenlaista, energiatehokasta pumpputeknologiaa, vaikka konsulttiyhtiö suositteli tyytymään jo markkinoilla olevaan pumppuun. Riski kannatti, ja samalla lappeenrantalainen cleantech-innovaatio sai tärkeän referenssin.

– Tämä on yksi esimerkki pilotoinnista, Jarva sanoo.

– Se vaatii tiettyä rohkeutta päätöksentekijöiltä.

TEKSTI: Kaisa Saario
KUVA: Annukka Pakarinen

YMPÄRISTÖPOLITIikka ON ELINKEINOPOLITIikkaAA

Green reality, vihreä todellisuus. Sellaisena Lappeenranta markkinoi itseään, ja esimerkkejä riittää: pumppaamon lisäksi on yli 80-prosenttisesti uusiutuvalla polttoaineella tuotettu kaukolämpö, tuulipuisto, joiden tuottamalla sähköllä voidaan lämmitellä jopa 3 000 omakotitaloa, Vuoden pyöräilykaupunki 2015 -titteli, eniten aurinkopaneeleita asukasluokan suhteutettuna ja niin edelleen.

Jarvan mukaan Lappeenrannan kaupunki alkoi tavoitella kestävä kehityksen kansainvälisen edelläkävijän roolia toissanaan noin viitisen vuotta sitten oikeastaan siksi, että se huomasi Lappeenrannan olevan jo kovaa kyytiä kehittymässä sellaiseksi. Lappeenrannan teknillinen yliopisto korosti omaa strategiassaan vihreää energiaa ja kestävä kehitystä, ja tulokset herättivät huomiota myös kansainvälisesti.

Yliopisto toi alueelle yhä enemmän cleantech-osaamista, mikä taas kiinnosti yrityksiä ja alkoi synnyttää yhä enemmän työpaikkoja.

Luontomatkaailun merkitys ja kansainvälisen huomion taakaava Saimaa sekä 70 kilometrin pätkä rajaa Venäjän kanssa tekivät astetta rohkeammista ympäristötavoitteista vieläkin houkuttelevampia.

Jarvan mielestä Lappeenrannan erottaa muista kaupungeista juuri se, että ilmasto- ja ympäristöpolitiikka ovat tiiviisti osa elinkeinopolitiikkaa.

Viime keväänä julkaistussa uudessa, vuoteen 2033 tähtäävässä strategiassa tavoitteet seisovat tyytyväisinä vierekkäin: hiilidioksidipäästöt -80 prosenttia vuoden 2007 tasosta, "green reality" -työpaikat +800 paikkaa.

TEE SE ITSE

Yksi strategian tärkeimmistä teemoista on Lappeenrannan kehittäminen täyden ympyrän kiertotaloudeksi. Tällä hetkellä kaupungin jätteistä 94 prosenttia on jollain tavalla uusiokäytettävää, ja tavoitteena on saada viimeiset prosentit samaan joukkoon. Suunnitteilla on uutta biokaasulaitosta ja jätevedenpuhdistamaa.

– Tulevaisuudenviisio on, että vesikiertokin olisi suljettu, Jarva sanoo.

Mitä kaupunki sitten voi tehdä? Jarvalta löytyy ainakin kolme keinoa.

Ensimmäinen on omistajaohjaus, joka näkyy esimerkiksi aurinkovoiman kohdalla. Kehitteillä on konsepti, jossa kaupungin omistama konserniyhtiö Lappeenrannan Energia alkaa toimittaa halukkaiden kotitalouksien katoille aurinkopaneeleita, joita kotitaloudet vuokraavat. Jos paneeli esimerkiksi kesällä tuottaa energiaa enemmän kuin kotitalous käyttää, yhtiö ostaa ylijäämäenergian kuluttajalta takaisin verkkoon.

Toinen keino on rahoitus. Lappeenrannan oma osuus suurista investoinneista on usein maltillinen, ja vähintään yhtä tärkeää onkin valtakunnallisen ja EU-rahoituksen hankkimiseen laitettu työvoima.

Esimerkiksi viime vuoden lopussa Lappeenrannan kaupunki sai kumppaniensa kanssa EU:lta yli kolmen miljoonan rahoituksen uusiutuvan, betonin korvaavan materiaalin kehittämiseen.

Kolmas keino on kaupungin omat aloitteet. Siis vaikkapa käynnissä oleva selvitys siitä, miten koulurakennusten varaus-, laskutus-, lukitus- ja valvontajärjestelmät voitaisiin automatisoida niin, että tiloja voitaisiin vuokrata kaupunkilaisten käyttöön kouluaikojen ulkopuolella ilman sen suurempia hallinnollisia ponnisteluja.

– Kaikista kalleinta on, että kallis tila on tyhjänä, Jarva sanoo.

Kiertotalousinto on herättänyt paikoin myös kritiikkiä. Kun kaupunki viime syksynä tiedotti alkavansa vuokrata omia ajoneuvojaan kaupunkilaisille virka-aikojen ulkopuolella, autonvuokrausyritykset syyttivät kaupunkia varpailleen astumisesta. Jarvan mukaan autoja on tähän mennessä vuokrattu joitakin kymmeniä kertoja. Perimmäinen tavoite on vauhdittaa kaupungin omien ajoneuvojen vaihtamista sähkö- ja kaasuautoihin siten, että kaupunki ei ole ajoneuvojen omistaja. Resurssiviisauden näkökulmasta kaupungilla on kuitenkin myös velvollisuus varmistaa nykykaluston ja kiinteistöjen tehokas käyttö.

Jarvan näkökulmasta autojen vuokraus, vaihto kaasua ja sähkökulkupeleihin ja aurinkopaneelien asennus kaupungin kiinteistöjen katolle kertovat kaikki samaa, voimakasta viestiä: kaupunki ei pelkästään puhu vaan johtaa ja markkinoi tekemällä itse.

– Me näytämme esimerkkiä, Jarva sanoo.

Vihreä rahoitus

Kuntarahoituksen vihreä laina ja leasing on suunnattu ympäristöystävällisten investointien rahoittamiseen. Rahoitusta voi hakea investointihankkeeseen, jossa syntyy selkeitä ja mitattavia ympäristölle hyödyllisiä vaikutuksia.

Rahoitettavien hankkeiden on kuuluttava johonkin näistä osa-alueista:

- uusiutuva energia
- julkinen liikenne
- kestävä rakentaminen
- vedenpuhdistus ja jätevesien käsittely
- energiatehokkuus
- jätteenkäsittely
- ympäristönsuojelu ja luonnonsuojelu.

Lappeenrannan kaupunginjohtaja Kimmo Jarva pitää vihreää rahoitusta houkuttelevana, ja neuvottelut sen hyödyntämiseksi kaupungissa ovat paraikaa käynnissä.

Avain laadukkaaseen rahoitusriskienhallintaan

Muuttuva toimintaympäristö ja markkinoiden epävarmuus tekevät rahoitusriskien hallinnasta entistä ajankohtaisempaa. Kuntarahoituksen Apollo-palvelu auttaa tunnistamaan ja hallitsemaan rahoitusriskejä kuntakonsernissa.

TEKSTI: **Jenni Heikkilä** | KUVA: **Sami Lamberg**

Käyttäjiensä tarpeiden mukaan kehittyvä Apollo nyt reilusti yli sadan tyytyväisen suomalaisen kunnan käytössä. Samaa pilvipalvelua käyttävät päivittäin myös ruotsalaiset ja norjalaiset kunnat ja maakunnat.

KORKOKUSTANNUKSET KURIIN

Korkoriski syntyy kun rahoitussopimusten korkokustannukset ovat riippuvaisia korkomarkkinoiden muutoksista. Apollo auttaa riskien hallinnassa.

– Korkoriskien tiedostaminen ja hallinta ovat kunnille ensiarvoisen tärkeitä esimerkiksi nyt kun epätietoisuus korkomarkkinoiden tulevasta suunnasta on lisääntynyt. Epävarmuus näkyy markkinakoroissa ja niiden ennusteissa, sanoo Kuntarahoituksen rahoituspäällikkö **Okko Rostedt**.

Apollon korkokustannusanalyysillä voidaan tehdä laskelmat niin menneistä kuin tulevista korkokustannuksista. Analyysin näyttämät korkokustannukset perustavat kunnan salkun sopimusten todellisiin kassavirtoihin sekä Apollon korkomarkkinaennusteisiin. Apollon avulla voidaan myös simuloida erilaisia markkinaskenaarioita, kuten korkokäyrän yhden prosentin nousun vaikutusta kunnan korkokustannuksiin tulevina vuosina.

– Palvelussa voi nähdä miten vaikkapa nostettava talousarviolaina tulee vaikuttamaan kunnan korkomenoihin, jatkaa Rostedt. Apolloa hyödynnetäänkin usein erilaisten rahoitusratkaisujen vaikutusten vertailuun kilpailutusten yhteydessä.

KORKORISKIEN HALLINTA

Apollo tarjoaa valmiit ja helppokäyttöiset analyysit rahoitus-salkun riskien hallintaan. Niiden avulla voidaan kuvata salkun suojausastetta tietyllä hetkellä tai sen kehittymistä tulevina vuosina.

– Kun Apollo-palvelua lähdettiin rakentamaan, analyysimalleja kehitettiin nimenomaan kuntasektorin tarpeisiin, kertoo Kuntarahoituksen rahoituspäällikkö **Jukka Leppänen**.

Korkoriskin jakauma-analyysissä Apollo tutkii rahoitussopimusten pääomapainotettua korkosidonaisuutta eli korkoduraatiota. Palvelun avulla voidaan ennustaa tai simuloida suojausastetta tuleville vuosille esimerkiksi tilanteessa, jossa ollaan harkitsemassa korkojen nousulta suojaavia rahoitusratkaisuja kuten johdannaisia.

Korkosidonaisuuden jakauma-analyysin toimintaperiaate sen sijaan on yksinkertainen ja sellaisenaan toimiva monille asiakkaille. Analyysi kuvaa rahoitussalkun jakautumista kiinteään ja vaihtuvaan viitekorkoon.

Korkoriskianalyysi näyttää sekä pääoma- että korkositoumusten jakautumisen, mikä helpottaa erilaisten rahoitusratkaisujen vaikutusten vertailua salkun rahoitusriskiaseman näkökulmasta.

JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Poikkeuksellisissa markkinatilanteissa myös kuntien rahoituskustannukset voivat nousta merkittävästi. Jälleenrahoitusriski

syntyy siis tilanteissa, joissa olemassa olevia lainasitoumuksia erääntyy maksettavaksi, mutta ne joudutaan jälleerahoitamaan. Riski kasvaa, mikäli lainojen maturiteetit ovat lyhyitä tai lyhennystyyppinä on kertalyhenteinen eli bullet-laina.

Jälleerahoitusriskien kartoittamisessa auttavat Apollon analyysit, joiden avulla voidaan suunnitella esimerkiksi kunnan sopimusten laina-aikojen hajauttamista riskien minimoimiseksi.

ENNAKOI SOPIMUSTAPAHTUMAT

Rahoitussopimukset sisältävät usein aikasidonnaisia erityisehtoja, esimerkiksi jatko- ja purkuoikeuksia tai marginaalien tarkistuksia. Apollon kalenteritoiminto auttaa erilaisten tapahtumien, kuten marginaalien tarkistusten seurannassa. Tapahtumista voi tilata muistutuksen sähköpostiin halutulla ennakointiajalla, jolloin ikäviltä yllätyksiltä voidaan välttyä.

– Sopimustapahtumat, kuten rahoituslaitosten yksipuoliset marginaalintarkistusoikeudet, tapahtuvat kuitenkin usein pitkän ajan kuluttua sopimuksen allekirjoittamisesta, muistuttaa Leppänen. – Kaikkien rahoitussopimusten tapahtumien löytyminen yhdestä sähköisestä kalenterista helpottaa erityisehtojen hallintaa ja myös minimoi niihin liittyvää henkilöriskiä.

RAHOITUSPOLITIikka KÄYTÄNTÖÖN

Apolloon lisättävissä olevat compliance-ohjeet mahdollistavat kunnan salkun riskiasemaa kuvaavien lukujen raportoinnin ja ennustamisen rahoituspolitiikan mukaisesti.

Palvelu voidaan asettaa hälyttämään, mikäli seurattava tunnusluku – vaikkapa suojausaste – alittaa määritellyn kynnyksen tai esimerkiksi lainojen yhteissaldo uhkaa nousta asetettua maksimiarvoa korkeammaksi.

MYÖS SIJOITUSRISKIT HALLINTAAN APOLLON AVULLA

Kuntarahoitus julkisti vuodenvaihteessa yhteistyönsä suomalaisen FA Solutionsin kanssa vauhtien sijoitustenhallinnasta Apollossa. Yhteistyön avulla kuntakonsernin varat ja velat ovat samassa palvelussa, mikä tuo läpinäkyvyyttä sijoitustoimintaan liittyviin riskeihin.

Kunnat ovat ulkoistaneet sijoituksiaan eri varainhoitajille, jolloin esimerkiksi tuottoja ja kustannuksia sekä koko sijoitus-salkun kehittymistä voidaan nyt vertailla Apollo-palvelussa.

Lisätietoja Apollosta Apollo-tiimiltä, apollo@kuntarahoitus.fi

Hyvä olo on tuloksista paras

TEKSTI: Jaana Kosunen | KUVA: Snou Creative

19-vuotias aitajuoksija Viivi Lehikoinen ei urheile mitalinkiilto silmissä, sillä hänelle tärkeintä on urheilun tuoma kokonaisvaltainen hyvä olo. Sitä hän tavoittelee määrätietoisesti ja keskittyen – ja mitalit tulevat sitten siinä sivussa.

” Minusta ei ainakaan tule hiihtäjää, kun täällä on aina niin kylmä!” tokaisi 4-vuotias Viivi Lehikoinen kylmissään ladun varressa, kun hän oli perheineen jälleen keran seuraamassa isompien sisarustensa hiihtokisoja.

Ei tullut hiihtäjää, mutta tuli – useiden lajikoelujen jälkeen – aitajuoksija. Urheilullisen perheen kasvatti imaisi liikkumisen riemun vanhemmiltaan ja sisaruksiltaan, mutta talvilajien sijaan ”vilukissa” löysi oman lajinsa yleisurheilun parista.

– Olen harrastanut urheilua pienestä saakka monipuolisesti, muun muassa balettia ja moniottelua. Aitajuoksu vei mukanaan, kun äiti osti kotipihalle aidat. Kokeilin niitä – ja jäin täysin koukkuun, Lehikoinen kertoo.

Nyt 19-vuotias lukiolainen treenaa ahkerasti opintojensa ohessa. Määrän sijaan treenaamisessa keskitytään laatuun. Maltti on valttia ja välillä lepo on lenkkiä tehokkaampaa.

– Liian kova repiminen ei tuota oikeaa tulosta. Oikea tekniikka on koko treenaamisen ydin. Tämän olen ymmärtänyt valitettavasti kantapäähän kautta, sillä sain ensimmäisen rasisvammani jo 11-vuotiaana.

Lehikoinen kertoo olevansa hyvin analyttinen urheilija. Sen piirteen hän kokee paitsi vahvuudekseen, myös tietyissä tilanteissa heikkoudeksi. Analysointi on auttanut löytämään itselle oikean tavan harjoitella, mutta välillä liiallinen kilpailutilanteiden pohdinta on paisuttanut haasteet todellisuutta suuremmiksi.

Viime kesän EM-pronssijuoksua Lehikoinen toteaa mietti-neensä ennakkoon mielessään aivan liikaa.

– Ennen finaalia ajoin itseni hermostumisen ääripäähän. Onneksi sain lopulta tilanteen hallintaan, ja tulos olikin sitten oikein onnistunut, hän toteaa.

HENKINEN VALMENNUS TÄRKEÄÄ

Henkisen valmennuksen merkitystä ei Lehikoinen mielestä voi liiaksi korostaa. Lehikoisella henkinen valmentaja löytyy aivan lähipiiristä, sillä hänen äitinsä on koulutukseltaan psykoterapeutti.

– Minulla on valtava kilpailuvietti, mutta kilpailutilanteissa pelkkä halu voittaa ei riitä. Mielen pitää pysyä perässä. Mitä vanhemmaksi tulen, sitä paremmin ymmärrän henkisen valmennuksen merkityksen osana hyvää urheilu-uraa. Äiti on tässä isona apuna, hän kertoo.

Omista tulevaisuuden tavoitteistaan Lehikoinen puhuu maltillisesti. Toiveissa olisi kilpailla tulevaisuudessa aikuisten kisoissa, mutta muuten tarkasti määriteltyjen tulostavoitteiden sijaan Lehikoinen puhuu mieluummin kokonaistavoitteista. Hänelle mitali ei ole motivaattori – hyvä olo on.

– Haluan kehittää itseäni ihmisenä sen sijaan, että puskinsi pelkästään urheilullisia tavoitteitani eteenpäin kaiken muun kustannuksella. Urheilu on yksi isoimmista asioista elämässäni, mutta tavoitteisiin tähtään suuremmalla mittakaavalla kuin pelkkä mitalinkiilto silmissä.

FAKTA

Viivi Katariina Lehikoinen

- Syntynyt 27.8.1999 Helsingissä.
- Seura Hifk-Friidrott.
- Käy viimeistä lukiovuottaan Mäkelänrinteen urheilulukiossa.
- Lukion jälkeen suunnittelee pyrkivänsä opiskelemaan psykologiaa.
- Harrastaa lukemista ja ruuanlaittoa.
- Valmentajana toimii Jussi Ihamäki.
- Juoksi viime kesänä pronssille 400 metrin aitajuoksussa 19-vuotiaiden EM-kisoissa Italian Grossetossa. Lehikoinen aika 56,49 oli samalla uusi alle 20-vuotiaiden Suomen ennätys.
- Lehikoinen sai tämän vuoden Kuntarahoitus-apurahan.

*"Mitali
ei ole
motivaattori.
Hyvä olo on."*

TEKSTI: Aija Kaijärvi
KUVITUS: Kati Närhi

Kuka on PEP?

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä tehostettiin kesällä 2017 voimaan astuneella uudistetulla lainsäädännöllä (Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä). Niin sanotun rahanpesulain tavoitteena on torjua aiempaa tehokkaammin harmaata taloutta ja talousrikollisuutta. Talousrikokset ovat Suomessa yksi suurimmista rikollisuuden muodoista rahanpesun taustalla.

Lain uudistumisen myötä myös poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön (PEP – politically exposed person) määritelmä laajentui vuodenvaihteessa. Aiemmin PEP-määritelmän piirissä ovat olleet tietyissä korkeissa viroissa olevat henkilöt muualla kuin Suomessa, mutta nyt määritelmä koskee myös Suomessa tietyissä korkeissa viroissa olevia henkilöitä. Poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä ovat mm. kansanedustajat, ministerit sekä puolueiden johtoehtimen jäsenet. Kuntapäättäjät, esimerkiksi kunnanvaltuuston tai -hallituksen jäsenet, sen sijaan eivät kuulu poliittisesti vaikutusvaltaisiin henkilöihin.

Lain mukaan osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen on 1.7.2019 alkaen rekisteröitävä henkilöt, jotka omistavat merkittävän osuuden yhteisöstä sekä muut tosiasialliset edunsaajat. Tosiasiallisia edunsaajia ovat tavallisesti asiakkaan suuret henkilöosakkeenomistajat ja hallituksen jäsenet.

Uusien vaatimusten myötä myös Kuntarahoituksen on tiedettävä, ovatko asiakkaan tosiasialliset edunsaajat poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä. Näin voidaan yhdessä varmistaa läpinäkyvyys ja vastuullinen toiminta rahoituksessa. Muutosta silmällä pitäen Kuntarahoitus tarkentaa asiakkaan tuntemista koskevia prosessejaan.

Hylkää idealismisi, maailmanparantaja

– Kyllä tuo idealismi sinusta vielä karisee, isäni naureskeli kun olin lukioikäinen. Olin innostunut yhteiskunnallisista kysymyksistä ja saarnasin mielelläni yritysten epäeettisyydestä. Pidin isäni asennetta kyynisenä – ja tietysti raivostuttavan ylimielisenä.

Tuolloin oli lama, ja isäni oli ollut työurallaan monissa tiukoissa paikoissa. Hän oli sarjayrittäjä aikana, jolloin kukaan ei vielä puhunut sarjayrittäjyydestä. Savolainen äijä, jolla oli vahvat mielipiteet ja suoraviivainen käsitys siitä mitkä asiat ovat hyödyllisiä ja tärkeitä.

1990-luvun alussa yhteiskuntavastuu ei ollut yrityksille tärkeiden asioiden joukossa. Sillä ei ollut tuolloin roolia isäni suunnitelmissa, mutta ei se ollut isompiaan yritysten agendalla. Edes yhteiskuntavastuun tuomaa brändihyötyä ei kovin usein tunnistettu.

Nyt yritykset eivät voi enää olla välittämättä vastuullisuudesta. Myös Kuntarahoituksessa vastuullisuus on nostettu julkisesti strategian ytimeen. Syyskuusta lähtien olen suunnitellut päätyökseksi paitsi firmamme viestintää, myös toimintatapojen vastuullisuuden kehittämistä.

Omasta vastuullisuudesta kertominen on melkoista tasapainottelua. Vaikka on paljon organisaatioita, jotka hoitavat tonttinsa tosi hienosti, vastuullisuudessa täydellistä tekijää ei ole olemassakaan. Aiemmin yritykset ovat kertoneet vain niistä jutuista, joissa ovat jo valmiiksi hyviä ja joissa on antaa kovia näyttöjä.

Vastuulliseksi julistautumisen myötä pitäisi kuitenkin pysyä kertomaan julkisesti myös niistä asioista, joissa on kehittämisen varaa ja joita halutaan siksi parantaa. Tunnustaa suoraan, että tässä ollaan vielä kesken, ja ehkä aika kaukanakin maalista. Se on mille tahansa yritykselle on aikamoinen kulttuurimuutos. Meille ainakin.

Millaisen jäljen jätät ja miten sen teet

Nykyisessä maailmantilanteessa ei ole enää varaa siihen, ettei jokainen meistä tekisi kaikkea voitavaansa minimoidakseen oman toimintansa negatiivisia seurauksia. Se on vähintään

mitä voimme tehdä. Sen lisäksi meidän pitää maksimoida oman toiminnan positiivisia vaikutuksia. Eikä viivan alle jäävä tulos ole ainoa kädenjälki, vaikka se onkin tärkeä.

Aina on niitä, joita vastuullisuuspaasaus ärsyttää. Osa pitää vastuullisuutta liiketoiminnasta irrallisena hyväntekeväisyytenä ja on sitä mieltä, ettei yrityksillä aidosti ole muuta tehtävää kuin tuottaa omistajilleen tulosta. Osa näkee vastuullisuuden pelkkänä markkinointipuheena.

Jos pitäisi valita, olen mieluummin naiivi kuin kyyninen. Onneksi tässä asiassa ei ole pakko valita.

Jokaisen yrityksen missiona ei ole maailman parantaminen, eikä tarvitsekaan olla. Vastuulliseen toimintatapaan panostavat yritykset ovat kuitenkin tutkitusti tuottavampia. Syitä voi olla monia: motivoituneemmat työntekijät, hiotummat prosessit, toimivammat kumppanuuksuhteet ja sitoutuneemmat asiakkaat?

Isä oli loppujen lopuksi oikeassa siinä, että idealismini on vuosien mittaan karissut, kun monet tosielämän realiteetit ja reunaehdot – jotka usein ovat taloudellisia – ovat alkaneet tarkemmin hahmottua. Aika usein pitää tinkiä ihanteesta.

Kun hyväksyy oman epätäydellisyytensä, tärkeäksi tulee pyrkimys kohti parempaa. Enemmän kuin koskaan uskon siihen, että jokaisella teolla on väliä. Parantaa voi vähän kerrallaan, ja jatkuvaa parantamista minäkin haluan työssäni edistää.

Kyse ei kuitenkaan ole idealismista. Vastuullisuus on realismia. Se on sellaisten valintojen tekemistä, jotka pystyy perusteamaan ja joiden takana voi seistä, kyseenalaisti niitä kuka tahansa. Sitä isäkin olisi arvostanut.

Soili Helminen

Kirjoittaja on Kuntarahoituksen viestintäpäällikkö.

MARGINAALI
0,00 %

Sähköistetään **Suomen autot!**

Kuntarahoitus tukee sähköautojen yleistymistä tarjoamalla niiden hankintaan leasingrahoitusta nollamarginaalilla.

Kuntarahoitus tarjoaa vuoden 2018 loppuun saakka kunta-asiakkailleen täyssähköajoneuvojen hankintaan rahoitusta 0,00 prosenttiyksikön marginaalilla. Rahoitettavia kohteita ovat julkista liikennettä lukuun ottamatta kaikki kuntakonsernien käytössä olevat ajoneuvot, joita voi hankkia täyssähköversioina. Rahoitusta voi saada myös latausinfraan rakentamiseen.

Kysy lisää sähköautoleasingista osoitteesta leasing@kuntarahoitus.fi tai omalta asiakasvastaavaltasi.